

III.

Put samopredaje

Dobro je samo u Bogu ili točnije: Bog je vječno Dobro. Stoga je Dobro temelj i bit svega kretanja i postojanja: bez Dobra nema ničega! Okruženo statičkom snagom očitovanja, Dobro je u potpunosti u ravnoteži: ono je sva punina, izvor svemira, porijeklo svih stvari. Kada nazivam dobrim ono što ispunjava sve, mislim na Dobro koje je apsolutno i vječno.

Isključivo je Bogu svojstveno da mu ništa ne nedostaje, tako da ne može postati lošim zbog bilo kakve žudnje za posjedovanjem. Ne postoji ništa što može izgubiti niti što bi mu moglo nanijeti bol, jer bol i patnja dio su zla. Ne postoji ništa što je jače od njega i što bi se moglo boriti protiv njega, a njegovu biću isto malo odgovara da mu netko nanese sramotu. Ništa ga ne nadmašuje u ljepoti, što bi moglo rasplamsati njegova osjetila u ljubavi. Nitko mu ne može odbiti poslušnost, tako da bi se razgnjevio. Ne postoji nitko mudriji od njega ni itko tko bi mogao pobuditi njegovu ljubomoru.

Želimo jednom razmotriti te riječi iz Desete Hermesove knjige. Pokazuje se da poimanje Boga u hermetičkoj filozofiji polazi od sigurnosti autonomnog, nepromjenjivoga božanskog. Istodobno spoznajemo da je hermetičko učenje, unatoč svim iskrivljenjima, prodrlo u skoro sve važne religijske skupine u svijetu.

Predočite si, ako možete, sedam kozmičkih područja, koja se ne nalaze jedno iza drugog ili jedno pored drugoga, nego o njima

valja misliti kao o područjima koja su smještena koncentrično jedno u drugomu. Takav sustav stvaranja, punine stvaranja u sedam kozmičkih područja, njihovo kretanje i djelovanje, nisu božanski, nego u božanskom imaju temelj i bit. Bog, Neprepoznatljivi, Dobro, okružen je statičkom snagom očitovanja, koja je zdenac svemira, izvor svih stvari.

To apsolutno i vječno Dobro, što sve ispunjava, isključivo je svojstveno Bogu. Ne postoji ništa što mu nedostaje. On je sve u sebi. To Jedno, neprepoznatljivo biće moćno zrači i sve ispunjava. Tim moćnim zračenjem Jednog božanskoga, koje ispunjava cijeli svemir te je, dakle, sveprisutno, stvoren je i biva održavan svemir.

S jedne strane, dakle, postoji Bog, Jedino Dobro, a s druge – stvaranje i stvorenje u svojoj neizmjerne složenosti.

Ako možete usvojiti tu ideju kao polazište određenoga načina života, ako sve to možete dokučiti, morate se upitati zašto Hermes sve to govori Asklepiju? Možda zbog prenošenja dogmatskoga nauka? Ne, Asklepije mora postati iscjeliteljem, što znači postati svećenikom, te stoga, razumljivo samo po sebi, najprije mora iscijeliti sebe. Asklepije kao stvorenje mora ostvariti svoj najviši cilj, koji je sadržan samo u Jedinom Dobru.

Ali Asklepije najprije pred sobom vidi neizmjernu složenost stvaranja i stvorenja. Naših sustvorenja u užemu smislu svakako ima na milijune. A od onih što dijele pripadnost rasi ili istu sudbinu mnogi se svojim stajalištima “postavljaju” iznad drugih. Pomislite samo na mnoge autoritete u svijetu koji vam kažu: “Mi to kažemo i zato nas slušajte. Mi to činimo, mi to znamo, mi to možemo. Tim putem morate ići.” Bilo je i razdoblja u povijesti čovječanstva kada su autoriteti vršili prisilu, potpomognuti spremnošću na prolijevanje krvi. Braća i sestre trostrukog saveza svjetla: gral, katari i križ s ružom sigurno bi imali o tomu što reći.

I u naše vrijeme isto ima pojava pritisaka na savjest u velikim i malim stvarima. Pritisak na savjest ponovno je omiljen u mnogim životnim područjima i iz raznih motiva. Primjerice, ima tiranije

u obitelji, a u mnogim zemljama i tiranije neke skupine. S tim u vezi pomišljamo na stanovnike zrcalne sfere i na životne valove eterskih stanovnika, na žitelje drugih nebeskih tijela te na eone i eonske arhonte. Među svima postoje stvorenja koja iza sebe imaju dugi razvoj i kite se ili će se kititi nazivom bogovi. A tu su i horde koje izvode “veliku predstavu”... Kratko rečeno: milijarde stvorenja s milijardama mogućnosti za izdaju, zavođenje na stranputicu i prisilu. A svi vam kažu: “Mi imamo dobro!”

A sada govorimo o Asklepiju, o tragatelju u oceanu života, o stvorenju među sustvorenjima. Prijeti mu potonuće i valovi ga bacaju tamo-amo.

Većina čitatelja ove knjige također su tragatelji “od malena”. Što sve već niste tražili? Kakvu ste samo literaturu već “progutali”? A nije li tako da ste se zapravo kao nekim slučajem, slijedom okolnosti kojima niste upravljali, povezali s Duhovnom Školom Zlatnog Ružina Križa?

Što Asklepije mora učiniti u požaru svoje potrage? Što može učiniti? Kamo se mora okrenuti? Što se s njime događa, kamo ga nose valovi života? Tisuće mu glasova dovikuju: “Dobro je ovdje!” Što će biti s njime? Jer u svemiru stvaranja zlo se javlja u mnogostrukom obličju. Stoga tekst Desete hermetičke knjige upućuje na to da je ono što se u svijetu dijalektike označava kao dobro u najboljem slučaju najmanji dio zla.

Tko zbiljski može spoznati istinu među svim nestvarnim pojavama, među svim utvarama koje se nameću? Tko je u stanju prozrijeti sve teatralno, svu tu zabludu, sve zločinačko i opako? Kako pretražiti neizmjerni kaos? Tko se može održati usred tih neobuzdanih opasnosti? Ta to ipak nije moguće?

Ali jest, ipak je moguće! A upravo tomu služi sadržaj Desete hermetičke knjige, koja se obraća čovjeku što želi postati Asklepijem. Činjenice da je Jedino Dobro samostalno, da su Jedino Dobro

---

* Pogledati: J. van Rijckenborgh, *Demaskierung*, Rozekruis Pers, Haarlem, 1994.

i njegovo moćno zračenje potpuno odvojeni od svega stvorenoga, da se u Jedinomu Dobru ne može naći ništa od tako varljive vrsti stvaranja, da je Jedino Dobro samo apsolutna, vječna čistoća, a da unatoč tomu božansko svojim moćnim svjetlom prozračuje cjelokupno stvaranje, cijeli kaos, i da nije moguće naći mjesto gdje ono nije prisutno – to i samo to omogućuje tragatelju Asklepiju da ostane on sam i da svoj put nađe u tomu labirintu.

Recept za to već smo vam smjeli prenijeti. Ako želite biti svećenikom Gnoze, ako želite postati Asklepijem, iscjeliteljem čovječanstva, ne vezujte se ni za što – ne vezujte se ni iz ljubavi, ali ni u kojemu slučaju iz mržnje. Budite sasvim objektivni, do krajnosti blagonakloni, ali nemojte biti vezani. Ne slušajte ni jedan glas, ni jedan poticaj, ni jedan utjecaj. Ni naše riječi nemojte bez daljega smatrati istinitima. Budite blagonakloni, objektivni, sve dok iznutra ne otkrijete nešto od istine.

Ponavljamo: ne slušajte ni jedan glas, ne slijedite ni jednu prisilu svoga trenutnog osjetilnog organizma. Postavite se u sveočitovanje bez umišljaja – kao autonomno stvorenje. Ali istodobno ostanite jako oprezni, jer kada počnete ulaziti u neovisnost, na vas će se svaliti svekolike snage eona i arhonata. Tada će se za vas zanimati mnogi bogovi kreacije, mnoga moćna bića!

Samo je na opisani način, naime, neovisnošću, Škola modernog Ružina Križa postala to što jest. Oni koji su započeli rad mlade gnostičke Duhovne škole od početka su, premda vrlo blagonakloni i korektni, zauzeli stajalište:

Na ovom svijetu ne postoji ništa dobro. Nitko nije dobar, ni jedan jedini. Stoga želimo biti neovisnima. Božansko, moćno božansko koje ispunjava sve, može nas dodirnuti svojim zračenjem samo kao objektivne i neovisne. Samo tako božanska punina zračenja može u čistoći prenijeti poruku svemira.

Od trenutka kada smo započeli sa Školom, svi su eoni i arhonti doista bjesomučno navalili na nas: mentalno, eterski, pisanom i izgovorenim riječju. Što se sve nije tvrdilo o Školi i njezinim radni-

cima! Za što nas sve tijekom godina nisu optuživali? Bogu hvala, do sada smo bili u stanju ostati neovisni.

Imajući taj primjer pred očima, nemojte se zabrinuti. Zato vam ga dajemo. I budite prožeti činjenicom da ste potencijalno Pistis Sofija*, ma kakvi bili trenutno. Jer – a *to* je tajna – sveprožimajuća i sveprisutna zračenja Jedinog Dobra jesu – ona postoje. A vi se možete povezati s tim zračenjima. Između zračenja Jedinog Dobra i vas samih ne stoji ništa, nikakvo stvaranje, nikakvo stvorenje ni neki teolog niti duhovni vođa neke duhovne škole! Kao autonomno stvorenje stojite jedino naspram “Jedinog Dobra”.

Moguće je živjeti i biti od zračenja Jedinoga Dobra. U njegovoj snazi možete postati moćnikom spram svih pojava u svijetu stvorenja – spram stvorenoga – i slobodni, potpuno slobodni dovršiti svoj put k cilju.

Sada ćete možda reći: “Ali rekli ste da se čovjek ne bi smio vezati ni za što. Kako se onda može vezati za zračenja Sedmoduha? Nije li pritom moguća zabluda?”

Da, ne smijete se ni sa čime povezati dok postojite u prirodnorodnomu stanju. Ako to ipak učinite, uvijek ćete pasti žrtvom. Ako, primjerice, zauzmete gledište: “Imam to, jesam to, mogu to”, Autades ili snaga s lavljom glavom svakodnevno će vas – pomislite na gnostičko evanđelje Pistis Sofija – zavoditi na stranputicu. To se odnosi na snage i obličja koja oponašaju Kristovo biće. Kada neki teolog govori o Isusu Gospodinu ili o Kristu, nije ništa drugo nego sluga snage s lavljom glavom. Ali kada uđete u nebivanje i otvorite svoje biće – vodeći računa o tomu da niste vezani – dođiruje vas univerzalno zračenje Jedinoga Dobra i u određenomu trenutku znadete da ste s njime povezani.

Ne smijete se, dakle, povezati ni sa čime dok ste u prirodnorodnomu stanju. Inače ćete uvijek biti žrtvovani. Tada se utapate u akademskomu moru, kako to naziva Johann Valentin Andreae*, i nikada ne ćete doploviti na otok Caphar Salama, zemlju mira.

---

* Pogledati Pojmovnik.

Stoga u procesu gnostičkog učenja postoji priprema za jedinstvo s Jedinim Dobrom. To je posvećivanje ruži srca u autonomiji sebstva. Kada se posvećujete ruži srca sa svim s time povezanim posljedicama i zakonitostima, onda se posvećujete autonomnomu sebstvu, sebstvu u najistinskijemu smislu te riječi. To, kao prvo, znači da se sjedištem jastva – svetištem glave u njegovu prirod-norođenomu stanju – podređujete svetištu srca, kako biste dušu – svoju besmrtnu dušu, probudili u život.

Podvrgnuti glavu srcu u modernoj Duhovnoj školi nazivamo samopredajom. Kada se duša probudi u život, onda se srce posvećuje glavi. Jer kada se srce otvori svjetlu Gnoze i njime se sasvim ispuni, dalje preko srca proslavlja se proboj u svetište glave, koje valja očistiti od svega što tu ne pripada. A onda se, dok autonomno sebstvo nadzire inteligenciju i osjetilna opažanja, u svetištu glave očituje zračeća punina Duha. Dakle, samopredaja (koju možete ostvariti samo u neovisnosti) Pymanderu otvara svetište glave – zračećoj punini Jedinoga Dobra.

Tako Duh putem od Betlehema do Golgote zauzima mjesto na prijestolju autonomnoga sebstva. Tada ostvarujete svoj cilj – preplovili ste more zaslijepljenosti i doplovili na drugu obalu.

Ali tada ponovno možete postaviti praktično pitanje: “Ako sasvim svjesno niti volim niti mrzim i ako uđem u važno stanje nije-kanja, ne previđam li onda pravu Božju djecu? Sigurno je mnogo onih koji su išli putem Jedinoga Dobra ili to nastoje činiti. Ta čovjek ipak ne smije zauzeti gledište: nemamo nikakva posla ni sa čim i ni s kim i sami smo sebi dovoljni?”

Ovaj je svijet, Bogu hvala, bez sumnje nastanjen mnoštvom Božje djece. Ali nipošto nije tako da ih ne ćete prepoznati. Ako ste ponovno rođeni prema duši, ako je taj proces već djelotvoran u vašemu biću, u vašemu srcu i u vašoj glavi, u tomu se pogledu ne možete zabuniti. Čim ste duševnorodeni, potpuno ćete se sliti u jedinstvo sa svakom drugom ponovorođenom dušom i prepoznat ćete braću i sestre u svim okolnostima, ma gdje se nalazili na svi-

jetu. Duševnu zajednicu ne treba stvarati – *ona jest*. Valja samo u nju ući tako što omogućujete ruži procvasti.

U Školi, doduše, čujemo da neki govore: “Tako mi je teško doživjeti grupno jedinstvo, ući u grupno jedinstvo kako ga razumijeva Škola.” Takva je primjedba doista velika glupost. Tko tako govori, pokazuje da još nije duševno rođen. Ako je u vama rođena duša, ako je u vama makar iskrica novoga duševnog stanja, jedinstvo za vas više nije nikakav problem. Tada nije u pitanju ući u takvu skupinu. Duša je u egzistencijalnomu smislu *jedno* sa svakom drugom dušom. To je veličanstvenost velike duševne zajednice.

Kada se u mladoj Gnozi koncentriralo dovoljno nove duševne snage, smjesta se povezala s velikom duševnom zajednicom Univerzalnog gnostičkog lanca. Tu povezanost nismo tražili, nismo za nju molili, o tomu se nije vodila korespondencija, nego smo jedni druge sreli! A svjedoci toga bili su mnoga braća i mnoge sestre. Duševnu zajednicu ne treba stvarati – *ona jest!* Stoga: idite putem!

Što se ostaloga tiče, imajte na umu upozorenja iz poznate vam Biblije: “Budite vjerni i ne vjerujte nikomu.” “Ne vjerujte svakomu duhu, nego kušajte duhove jesu li od Boga” – kaže Ivan. Ovo su dva hermetička savjeta. Ako se budete držali toga, ne može vam se dogoditi nikakvo zlo. U suprotnomu će se na vas svaliti bol i patnja i uvijek će se iznova vraćati, jer bol i patnja dio su zla.